

STANDARD UNECE FFV-06

za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

FIŽOLA

IZDAJA 2010

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, mesom, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za fižol temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/GE.1/2010/7, ki ga je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. seji.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti vir.

S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-naslov: agristandards@unece.org

Standard FFV-06 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo fižola

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za fižol sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Phaseolus vulgaris* L. in *Phaseolus coccineus* L., ki se potrošnikom dobavlja svež, ne pa za fižol, namenjen za luščenje ali industrijsko predelavo.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za fižol v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, sme fižol glede na zahteve standarda kazati:

- neznatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- fižol, uvrščen v razred, ki ni razred "ekstra", pa neznatno kvarjenje zaradi svojega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec takega fižola ne sme razstavljati ali ga ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj mora biti fižol v vseh razredih:

- nepoškodovan,¹
- zdrav; izločen je fižol, ki zaradi gnitja ali kvarjenja ni primeren za uživanje,
- čist, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- svežega videza,
- brez open (trdega endoderma),
- praktično brez škodljivcev,
- praktično brez poškodb zaradi škodljivcev,
- brez neobičajne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Fižol mora biti ustrezno razvit in v takem stanju, da lahko:

- prenese prevoz in ravnanje z njim,
- prispe v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

¹ Zaradi obiranja fižola (razen tankega okroglega stročjega fižola) je dovoljeno, da je fižol nekoliko in v skladu s predpisanimi dovoljenimi odstopanji poškodovan, vendar le pri peclju.

B. Razvrstitev

Fižol se razvršča v tri razrede:

(i) Razred "ekstra"

Fižol v tem razredu mora biti odlične kakovosti. Biti mora značilen za sorto in/ali tržni tip.

Biti mora:

- čvrst in tak, da se zlahka prelomi,
- zelo mehek,
- praktično raven,
- brez nitk.

Če ima semena, morajo biti majhna in mehka. Tanki okrogli stročji fižol pa mora biti brez semen.

Biti mora brez pomanjkljivosti, razen zelo neznatnih površinskih pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz fižola, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) I. razred

Fižol v tem razredu mora biti dobre kakovosti. Biti mora značilen za sorto in/ali tržni tip.

Biti mora:

- čvrst,
- mlad in mehek,
- praktično brez nitk, razen pri fižolu za rezanje.

Če ima semena, morajo biti majhna in mehka.

Dovoljene so lahko te nezkatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz fižola, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- nezkatne pomanjkljivosti v obliki,
- nezkatne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- nezkatne poškodbe na površini.

(iii) II. razred

V ta razred se uvršča fižol, ki ne izpolnjuje zahtev za uvrstitev v višja razreda, izpolnjuje pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Biti mora:

- primerno mehek,
- brez rjavih lis pri tankem okroglem stročjem fižolu.

Če ima semena, ne smejo biti prevelika in morajo biti primerno mehka.

Dovoljene so lahko te pomanjkljivosti, če fižol ohrani temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- poškodbe na površini,
- nitke,

- rahle rjave lise, razen pri tankem okroglem stročjem fižolu.

III. Določbe o velikosti

Velikost se določi z največjo širino stroka, merjeno pravokotno na šiv. Da se zagotovi izenačenost po velikosti, tanki okrogli stročji fižol v isti enoti pakiranja ne sme biti širši od:

- 6 mm, kadar ima oznako "zelo tanek",
- 9 mm, kadar ima oznako "tanek",
- 12 mm, kadar ima oznako "srednji".

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za fižol, ki ne izpolnjuje zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred "ekstra"

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 5 % fižola, ki ne izpolnjuje zahtev za ta razred, izpolnjuje pa zahteve za I. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 0,5 % fižola, ki izpolnjuje zahteve glede kakovosti za II. razred.

(ii) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % fižola, ki ne izpolnjuje zahtev za ta razred, izpolnjuje pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % fižola, ki ne izpolnjuje niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnitega fižola. Za fižol, okužen s *Colletotrichum lindemuthianum* (fižolov ožig), ni dovoljeno nobeno odstopanje.

Pri tem odstopanju ima lahko pri sorti ali tržnem tipu, ki bi moral biti brez nitk, nitke največ 5 % fižola po številu ali masi.

Poleg tega lahko pri največ 15 % fižola (razen tankega okroglega stročjega fižola) po številu ali masi manjkata pecelj in delček ozkega vratu, če stroki ostanejo zaprti, suhi in nerazbarvani.

(iii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % fižola, ki ne izpolnjuje niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 2 % nagnitega fižola. Za fižol, okužen s *Colletotrichum lindemuthianum* (fižolov ožig), ni dovoljeno nobeno odstopanje.

Poleg tega lahko pri največ 30 % fižola (razen tankega okroglega stročjega fižola) po številu ali masi manjkata pecelj in delček ozkega vratu, če stroki ostanejo zaprti, suhi in nerazbarvani.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede (pri sortiranju po velikosti): dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % fižola, ki ne izpolnjuje zahtev glede velikosti.

V. Določbe o predstavitvi

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati samo fižol istega porekla, sorte ali tržnega tipa, kakovosti in velikosti (pri sortiranju po velikosti).

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Fižol mora biti pakiran tako, da je ustrezno zaščiteno.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje kakršne koli zunanje ali notranje poškodbe fižola. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja² mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.³

B. Vrsta proizvoda

- "Fižol" in ali tržni tip, če vsebina pakiranja ni vidna od zunaj.
- Ime sorte (neobvezno).

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla⁴ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost:
  - za tanki okrogli stročji fižol se izrazi kot "zelo tanek", "tanek" in "srednji",
  - za druge sorte fižola (pri sortiranju po velikosti) se izrazi kot najmanjša in največja širina strokov.

---

² Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

³ Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

⁴ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 1962.

Zadnjič pregledano leta 2010.

V okviru programa OECD za uporabo mednarodnih standardov za sadje in zelenjavo je bila objavljena pojasnjevalna ilustrirana brošura o uporabi tega standarda. Publikacijo je mogoče dobiti v knjigarni OECD na: www.oecdbookshop.org.